

Δημοπρασία συχνοτήτων φάσματος: Μία διαφανής διαδικασία με σημαντικά οφέλη για την αγορά και τους καταναλωτές

Η ανταγωνιστική ανάπτυξη της ελληνικής αγοράς, ιδίως σήμερα υπό συνθήκες οικονομικής ύφεσης, απαιτεί την υλοποίηση μίας εθνικής ψηφιακής στρατηγικής, σύμφωνα με τους στόχους της Ψηφιακής Ατζέντας 2020 της Ευρώπης

Του Δρ. Λεωνίδα Κανέλλου, Προέδρου της EETT

Η χώρα οφείλει να επενδύσει στην αναβάθμιση των δικτύων πρόσβασης επόμενης γενιάς και δικτύων, ενσύρματων, ασύρματων ή δορυφορικών, μέσα από δυναμικές στρατηγικές και συστηματικές δράσεις. Ειδικότερα για την κινητή ευρυζωνικότητα, της οποίας η επίδραση είναι πλέον καταλυτική στην οικονομία, την ενημέρωση και την ψυχαγωγία, η ανάγκη για πρόσβαση σε καινοτόμες υπηρεσίες σε υψηλή ταχύτητα και ποιότητα, αλλά και εύλογο κόστος αυξάνεται διαρκώς. Για να πετύχουμε, όμως, αυτούς τους στόχους, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ρυθμιστική σταθερότητα, η ασφάλεια και η διατήρηση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την έξοδο από την κρίση.

Σε αυτό το πλαίσιο, η EETT σχεδίασε επί ένα χρόνο και πρόσφατα ολοκλήρωσε επιτυχώς τη διαγωνιστική διαδικασία για τη χορήγηση φάσματος ραδιοσυχνοτήτων κινητής τηλεφωνίας στις ζώνες των 900 και 1800 MHz στις τρεις εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά.

Η διαγωνιστική διαδικασία

Στο σχεδιασμό της διαδικασίας ελήφθησαν υπόψη τα ακόλουθα δεδομένα: αφενός μεν, η λήξη κάποιων δικαιωμάτων χρήσης στη φασματική ζώνη των 900 MHz εντός του 2012, ενώ άλλα έληξαν το 2016 και 2017, αφετέρου δε, η ανάγκη να υπάρχει επαρκής χρονικός ορίζοντας, ώστε οι εταιρίες να έχουν τη δυνατότητα να επενδύσουν σε νέες τεχνολογίες και να αναπτύξουν καινοτόμες κινητές ευρυζωνικές υπηρεσίες.

➤➤ Η χώρα οφείλει να επενδύσει στην αναβάθμιση των δικτύων πρόσβασης επόμενης γενιάς και δικτύων, ενσύρματων, ασύρματων ή δορυφορικών, μέσα από δυναμικές στρατηγικές και συστηματικές δράσεις ◀◀

Επιπλέον, επιτακτική ήταν η ανάγκη για τη διασφάλιση της συνέχισης της παροχής υπηρεσιών από τους υφιστάμενους παρόχους, που είχαν ήδη επενδύσει σε δίκτυα, προσωπικό και τεχνολογίες. Βασικό μέλημα της Ρυθμιστικής Αρχής, ακόμα, ήταν η ισότιμη, συμμετρική και χωρίς διακρίσεις δυνατότητα πρόσβασης υφιστάμενων παρόχων ή τυχόν νεοεισερχομένων στο απελευθερωμένο φάσμα ραδιοσυχνοτήτων, η οποία προκρίνεται, άλλωστε, από το Αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.

Η EETT εξέτασε τον αναδασμό (refarming) για το σύνολο της ζώνης των 900 MHz, με στόχο να οδηγήσει σε κοινή ημερομηνία λήξης τα δικαιώματα χρήσης του φάσματος, καθώς και για το τμήμα, που μέχρι πρόσφατα χρησιμοποιείτο από τις Ενοπλες Δυνάμεις. Στον ίδιο σχεδιασμό εντάχθηκε και η αδειοδότηση του διαθέσιμου φάσματος στη ζώνη των 1800 MHz, ώστε να υπάρχει επάρκεια της πρώτης ύλης για όλους, ανάλογα με τις ανάγκες τους. Με σκοπό να διασφαλιστεί η διαφάνεια, αλλά και η δυνατότητα όλων των ενδιαφερομένων να διεκδικήσουν με ίσους όρους φάσμα ραδιοσυχνοτήτων στις ζώνες αυτές, η Επιτροπή αποφάσισε τη διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού, σε δύο φάσεις.

Επόμενο βήμα ήταν η αντικειμενική εκτίμηση του τιμήματος για το σπάνιο αυτό πόρο, του οποίου η τιμή εκκίνησης έπρεπε να οριστεί όσο το δυνατό πιο κοντά στην πραγματική του αξία. Η αποτίμηση πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητο εξωτερικό σύμβουλο, που είχε υποστηρίξει αντίστοιχη δημοπρασία στη Γερμανία, σε συνεργασία με τη Γερμανική Ρυθμιστική Αρχή. Οι παράμετροι, που συνεκτιμήθηκαν με βάση την εμπειρία της EETT από πέντε (5) προηγούμενες δημοπρασίες, περιελάμβαναν τη σπανιότητα του ραδιοηλεκτρικού φάσματος, συγκριτικά στοιχεία από δημοπρασίες του εξωτερικού, εκτιμήσεις για την πορεία του κλάδου μέσα στην επόμενη 15ετία, την τεχνολογική εξέλιξη, τον περιορισμένο αριθμό συμμετοχών, καθώς και κριτήρια πληθυσμιακά, εισοδηματικά κ.ά.

Η διαγωνιστική διαδικασία εκτυλίχθηκε σε δύο στάδια και ολοκληρώθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2011. Το τμήμα που επιτεύχθηκε ανέρχεται σε 380,5 εκατ. ευρώ, 110 εκατομμύρια ανώτερο των αισιόδοξων εκτιμήσεων του μεσοπρόθεσμου προγράμμα-

Δρ. Λεωνίδας Κανέλλος, EETT

εθνούς συμβούλου περιορίστηκε κυρίως στην αποτίμηση της αξίας του φάσματος εν αντιθέσει με αντίστοιχες διαδικασίες σε άλλες χώρες, όπου η αμοιβή των εξωτερικών συμβούλων ανήλθε σε αρκετά εκατομμύρια ευρώ, υπολογιζόμενη, σε κάποιες περιπτώσεις, ως ποσοστό επί του συνολικού εκπλειστηριάσματος. Στη συγκεκριμένη περίπτωση όμως, η EETT πέτυχε να εξοικονομήσει το ποσό αυτό υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Δεύτερον, η πρόσφατη διαδικασία αναδασμού του φάσματος

τους ύψους 270 εκατ. ευρώ. Η λήξη των δικαιωμάτων χρήσης που απέκτησαν οι τρεις εταιρίες κινητής τηλεφωνίας τοποθετήθηκε σε κοινή ημερομηνία εντός του έτους 2027.

Βασικά χαρακτηριστικά

Τρία βασικά χαρακτηριστικά της διαγωνιστικής διαδικασίας, που αξίζει να επισημανθούν είναι ότι:

Πρώτον, η διαδικασία σχεδιάστηκε και εκτελέστηκε σχεδόν εξ ολοκλήρου από στελέχη της EETT και το ειδικό λογισμικό που χρησιμοποιήθηκε, αναπτύχθηκε από το Τμήμα Πληροφορικής. Η υποστήριξη του δι-

» Η διαδικασία αναδασμού του φάσματος ήταν η πρώτη που εκτελέστηκε υπό το αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο και η ελληνική εμπειρία ενδέχεται να αποτελέσει πανευρωπαϊκό προηγούμενο «

ήταν η πρώτη που εκτελέστηκε υπό το αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο και αφορούσε σε δημοπράτηση φάσματος που βρισκόταν ήδη σε χρήση. Για το λόγο αυτό, η πρόταση της EETT εξετάστηκε ενδελεχώς από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πριν αυτή δώσει τη σύμφωνη γνώμη της, αφού η ελληνική εμπειρία ενδεχομένως να αποτελέσει πανευρωπαϊκό προηγούμενο. Τρίτον, η διαδικασία προσέφερε στους παρόχους τη δυνατότητα να εκφράσουν ανοιχτά την άποψή τους κατά τη διάρκεια δύο δημόσιων διαβουλεύσεων, ενώ συνεχής και συστηματική ήταν η ενημέρωση προς όλες τις κατευθύνσεις.

Τα οφέλη για τους καταναλωτές

Κυρίως όμως, θα πρέπει να επισημανθεί η αναπτυξιακή διάσταση και τα οφέλη για τους καταναλωτές, που σηματοδοτεί η χορήγηση των συχνοτήτων στις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας, και μάλιστα με τους όρους και στη χρονική συγκυρία που επιτεύχθηκε. Πλέον οι πάροχοι θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν, υπό συνθήκες ασφάλειας και σταθερότητας, ιδιαίτερα όταν επιλυθεί επιτέλους από την Πολιτεία το αδειοδοτικό πρόβλημα των σταθμών βάσης, νέες ασύρματες τεχνολογίες (4G, LTE) και υπηρεσίες επωφεληόμενοι από το χαμηλότερο επενδυτικό και λειτουργικό κόστος, που απαιτεί η επένδυση στη ζώνη των 900 MHz, αλλά και να επιλέξουν την κατάλληλη τεχνολογία (GSM/DCS, UMTS, LTE και WiMax). Οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές, ιδιαίτερα στις απομακρυσμένες, νησιωτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές της χώρας, θα ωφεληθούν από νέες, κινητές ευρυζωνικές υπηρεσίες σε προσιτές τιμές για την πρόσβαση σε νέες χρηστικές υπηρεσίες και περιεχομένου (βίντεο, mobile TV).

Η επιτυχής ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας, η οποία αναγνωρίστηκε από όλους, αποτελεί ένα σημαντικό βήμα ώστε να γεφυρωθεί το «ψηφιακό χάσμα» μεταξύ αστικών κέντρων και περιφέρειας, να διασφαλιστούν σύγχρονες ψηφιακές υποδομές για την ανασυγκρότηση της δημόσιας διοίκησης, τη βελτίωση της παραγωγικότητας, την ψηφιακή οικονομία και τέλος, για να ενισχυθεί δημοσιονομικά - σε μία δύσκολη στιγμή - η ελληνική οικονομία. **nw**

» Η Δημοπρασία της EETT

- Αποτελεί την πρώτη διαδικασία αναδασμού φάσματος, που εκτελέστηκε υπό το αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο και για φάσμα που βρισκόταν ήδη σε χρήση. Για το λόγο αυτό, ενδέχεται να αποτελέσει πανευρωπαϊκό προηγούμενο.
- Είναι η 6^η δημοπρασία συχνοτήτων φάσματος, που σχεδιάζει και υλοποιεί η EETT από το 2000, εξασφαλίζοντας για το ελληνικό δημόσιο το συνολικό ποσό του 1,1 δισ. ευρώ.
- Προσφέρει επενδυτικό ορίζοντα στις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας έως το 2027.
- Διασφαλίζει τον υγιή ανταγωνισμό με τη θέσπιση υποχρεώσεων για τους αδειούχους (εθνική παραγωγή, λειτουργία κινητών εικονικών παρόχων (MVNOs), συνεγκατάσταση δικτύων και εξοπλισμού).
- Ενισχύει τα δημοσιονομικά έσοδα σε μία δύσκολη εποχή.
- Αποτελεί δείγμα αποτελεσματικής αξιοποίησης ενός σπάνιου εθνικού πόρου, μέσα από μία διάφανη διαδικασία.